

Visit Siracusa

AT SE:

På Ortigia

- At gå en aftenur
- Domkirken og domkirkepladsen
- Arethusas kilde
- Dukketeater-museet
- Ortigias katakomber

Og på fastlandet

- Den arkæologiske park
- Johannes-kirken med katakomber

Og hvis det kan nås

- Forestilling i dukketeateret
- Papyrusudflugt på floden Chiane
- Markedet på Ortigia
- Katakomberne på Ortigia
- Frederik d. 2.'s borg

ORTIGIA

Siracusa er med sine 125.000 indbyggere hovedstad i provinsen af samme navn, der dækker det sydøstlige hjørne af Sicilien.

Siracusa er først og fremmest kendt for sin storhedstid i græsk oldtid for knap 2500 år siden, hvor byen var en slags hovedstad for Sicilien. Byens næststørste hit er Santa Lucia, den rigtige Lucia, hende vi synger om i december. Hun led martyrdøden her i byen for 1700 år siden.

Derudover er nøgleordene her papyrus, nymfen Arethusa, Arkimedes, Vaccaro-brødrene. Og så en grædende madonnafigur.

Byen breder sig især ind over fastlandet, men dens egentlige centrum er og har altid været den lille ø Ortigia. Her ligger domkirken, bispens palads, den gamle bydel og alle spisestederne, og her går man aftentur med familien.

Ortigia er forbundet med fastlandet med to broer, der fører over til øens trafikale hovednerve, Piazza Pancali. Nordøst for pladsen ligger alle de små fiskerbåde, her er også fiske- og grønsagsmarkedet. Her kan man også være heldig at se de unge spille kajakbold: det er som vandpolo, de sidder bare i kajaker i stedte for at svømme rundt.

Mod sydvest ligger havnepromenaden, *Porto Grande*, hvor turådene holder til.

Ligeud ligger den gamle bydel, herskabshusene fra 18. og 19. årh. med den prangende betegnelse *palazzi*, enkelte antikke udgravninger, domkirkepladsen, kilden, katakomberne.

Ortigia: Ruinerne af Apollon-templet

Man kan passende starte sin tur på en af de glimrende barer på Piazza Pancali og se på trafik og folkeliv.

Turen ind mod centrum fører først til de omfattende rester af **Apollon-templet** fra 600 f.kr., omtrent det eneste levn fra oldtiden, der kan ses på gadeniveau på Ortigia.

Lidt efter breder det indre Ortigia sig ud rundt om den centrale domkirkeplads, til dels som en lille barokby. De gamle palazzi ligger her tæt i de smalle gader med stukunderløbene altaner, løvehoveder og for en del med et lille skilt med bygningens navn og århundrede.

De er gerne pudsede i hvidt eller lyse nuancer, og står de i rå sten, er det også hvide eller bleggule sten. Der er en ganske særlig aftenbelysning i disse indre gader, der lægger et blødt, drømmende, nærmest rosa lys ud over byen.

Restauranterne ligger tæt, det er her og ved havnefronten byen spiser ude. Det er her familierne går corso, far, mor og børn eller grupper af unge mennesker.

De spadserende grupper tur indbefatter selvfølgelig byens absolutte centrum, domkirkepladsen, der skinner med en egen aftenstemning med gadehandlere, legende børn og på en god dag gademusikanter.

Piazza Pancali

LUCIAS DOMKIRKE

Domkirkepladsen breder sig aflangt over et temmelig stort areal. Den er smuk, harmonisk og bilfri og som resten af byen meget hvid.

Domkirkens facade med sine lagkageengle er barok og prangende. Men dens historie går 2500 år tilbage. Det er oprindeligt et græsk Athenetempel, der i 600-tallet e.kr. blev omdannet til kirke. Udenpå kan man stadig se de delvis indmurede græske søjler på den ene langside. Indeni er kirken til dels rensat for baroktidens tilpasninger og fremtræder efter sin oprindelige og harmoniske ide, opdelt af to antikke søjlerækker.

Her møder man også Santa Lucia, helgeninden der led martyrdøden her i 300-tallet e.kr., hvor hun efter mange lidelser endte med at blive halshugget.

Domkirken er viet til hende og hun har naturligvis sit eget kapel i kirken, hvor man kan se hende afbildet med en kniv i halsen. Lucia er både byens skytshelgen og vartegn. En lille sølvstatue af hende er låst inde i domkirken, men i december tages den frem og bliver i to omgange båret byen rundt i procession, ledsaget af taler, musik og fyrværkeri.

Domkirken er på sin side af pladsen flankeret af et rådhus fra 1700-tallet og et højtliggende bispepalads med stor have i 1. sals højde. Overfor ligger 3-4 palazzi, afdæmpede og uprængende. De buer lidt udefter, åbner pladsen og gør den luftig. Fra deres stueplan breder restauranter og barer sig ud på pladsen.

For enden af pladsen spørger Lucia igen. Her ligger **Lucias nonnekloster**. Holder man øje med åbningstiderne er der mulighed for at se en Caravaggio her.

ARETHUSAS KILDE

En række små, charmerende gader forbinder domkirkepladsen med havnefronten, **Porta Grande**. Flere af dem fører ned til Arethusa-kilden, der ligger papyrusbevokset i et dybt hul helt ude ved vandet. Det er det andet store samlingspunkt, ikke mindst for scooterbårne unge mennesker. Her er også et lille haveanlæg og et Akvarium.

Arethusa var en stakkels græsk nymfe, der for at slippe væk fra en nærgående flodguds tilnærmelser forvandlede sig til en kilde, hvorefter hun flygtede hele vejen under Middelhavet og dukkede op her i Siracusa.

Papyrus er endnu et vartegn for både byen og omegnen. Nær kilden kan man købe ægte papyruspostkort og vistnok også bese et arbejdende papyrus-værksted. Der er også tilbud om en papyrusudflugt op ad floden Chiane.

Nær Arethusakilden ligger desuden udgangen fra **katakomberne**. Indgangen ligger under bispepaladset på domkirkepladsen.

Også katakomberne stammer fra førkristen tid. Det er oprindeligt sengræske brøndanlæg, og når man går rundt i de brede underjordiske og våde gange, støder man jævnligt på de såkaldte "cisterner". Grave er her ikke længere. De blev fjernet, da katakomberne under krigen skulle bruges til beskyttelsesrum. Det er denne, stedets seneeste funktion, der præger det underjordiske område i dag.

I den modsatte retning, øst for domkirken, ligger endnu en central, men trafikeret plads. Den er opkaldt efter den græske videnskabsmand **Arkimedes**, der blev hugget ned af romerne her i byen i 211 f.kr., mens han sad og tegnede cirkler i sandet.

Her kan man passende sidde lidt på den udmærkede bar og nyde synet af de noget dristige najader på pladsens springvand.

Middelalderen ser man ikke meget til på Ortigia. Men man finder den, hvis man bevæger sig sydover gennem mere almindelige boligkvarterer, til øen snævrer sig ind. Her ligger helt ude på spidsen **Frederik d. 2's borg, Castello Maniace**, hvis historie rækker tilbage til 1200-tallet.

TEATRO DEI PUPPI

Dukketeater-traditionen lever flere steder på Sicilien, og Siracusa har sin helt egen tradition, som byen hæger om.

Man møder den flere steder på Ortigia. Et sted kan man kigge ind i værkstedet, hvor dukkerne bliver til. Et andet sted er et museum for kunstartens lokale historie. Og så er der selve dukketeatret.

Det lille museum er formentlig drevet af en venneforening af dukketeateret. Her kan man se en masse meterhøje dukker og på alenlange plancher læse om, hvordan marionetteatret blev genoplivet for 100 år siden. Det fremgår, at det er Vaccaro-brødrenes fortjeneste.

Stykkerne er nyskrevne, men motivkredsen går tilbage til middelalderen. Dukkerne er syvhovedede drager, ædle riddere, skønjomfruer og ikke mindst grusomme saracener.

Teatret er endnu mindre end museet. Får man en plads vil man opleve en fantastisk forestilling, hvor trådene til de meterhøje dukker trækkes med en eminent teknik af Vaccaro-brødrenes børnebørn. Man skal ikke gøre sig forhåbning om at kunne følge med i handlingen. Man får et lille resume på engelsk, så man så nogenlunde kan regne ud hvem der er vores helt og hvem der er skurk. Skurke er ihvertfald saracenerne, der til slut slagtes i et vældigt blodbad, hvor den lille scene fyldes med overskårne saracener-dukker.

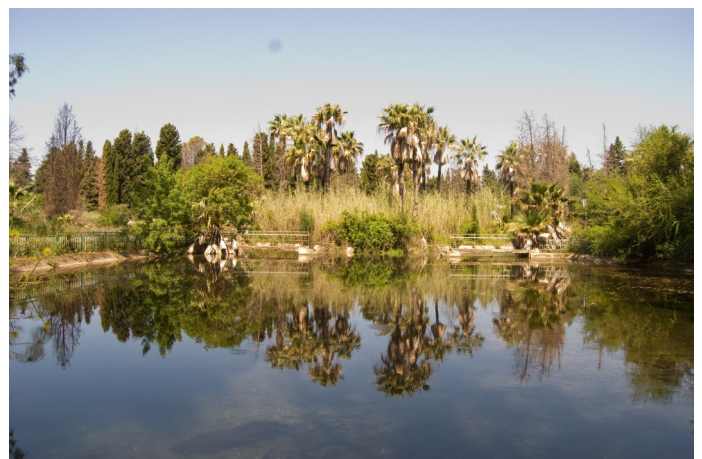
OPERA DEI PUPPI *Alfr*

PAPYRUS-FLODEN

Inden man begiver sig til fastlandet, er der mulighed for at lade sig sejle på rundtur. I den nordligste ende af Porta Grande holder rundturs-charterselskaberne til med små boder og skilte med priser og tider. Det er meget små virksomheder og både tider og priser kan i virkeligheden forhandles. De fleste sejler øen rundt, men det virkelig fristende tilbud er en tur op ad floden Ciane, der munder ud på fastlandssiden lige over for Porta Grande.

På en times tid krydser man bugten og sejler op ad floden langs citron- og eucalyptustræer, til man når målet, og båden lægger til. Et ualmindeligt smukt og idyllisk vandområde med tæt papyrusbevoksning, frøer og klart vand fyldt med fisk. Stilheden er til at tage og føle på, til man er ved papyrusen, hvor man blandes med turister og skoleklasser, der er kommet via landsiden.

Helt Edens have er det ikke. Der er også en opstemning, der skal sørge for vand til industrikvarterer. Men der er også små landbrug med geder og æsler ...

På fastlandet er de store trækplastre den arkæologiske park, Johannes-kirken (Chiesa Giovanni Evangelista) og det arkæologiske museum.

Men det første man møder, Når man fra Ortigia tager over på fastlandet, er et trekantstagtig monster af en bygning, en helligdom, i daglig tale kaldet **Dråben**. Den rager højt op over resten af byen. Den rummer et grædende gipsbillede af madonna. Hun begyndte at græde i et helt almindeligt hjem i 1953, det var et mirakel, og snart efter fik man bygget denne rædsel på 4700 m², hvis formål alene er at rumme den ganske lille gipsting. Man kan gå ind og bese hende. Der er god plads, stedet er ikke velbesøgt i forhold til sin størrelse.

Kort efter den grædende afbildning når man det imponerende **arkæologiske museum**. Det er opkaldt efter P. Orsi, en særdeles aktiv arkæolog hvis navn man støder på igen og igen, når man bevæger sig rundt i de antikke ruiner.

Museet er en moderne bygning med en, i hvert fald endnu i 2008, lidt antikveret holdning til fundene. Her ligger fund på fund på fund organiseret efter tidsaldre og fundsteder. Det er voldsomt spændende, men der er en del gentagelser.

JOHANNES-KIRKEN

Går man herfra i retning mod den arkæologiske park, passerer man Johannes Evangelistens kirke, Den er ikke det mindesmærke, byen slår sig op på, men det er ganske ufortjent.

Kirken er fra 500-tallet. Den er faldet fra hinanden igen og igen under egnens mangfoldige jordskælv, og efter det store skælv i 1908 opgav man endeligt at gøre mere ved den. Så nu står den i ruin med rester af byzantinsk, normannisk og barok stil, præget af den store normanniske roset i den ene gavlf.

Det er under jorden underet sker. Én indgang fører til en kryptkirke, der står med sine blandede udsmykninger fra før eller omkring år 1000. Her er også graven med byens første biskop og alteret, som Paulus siges at have prædikeret ved, da han i året 61 besøgte byen.

En anden nedgang fører til **katakomberne**. Her er der 10.000 kristne begravelser fra mellem 300- og 500-tallet. De døde har ligget velordnet i indhuggede stengrave langs en lige hovedgade og en masse vinkelrette "sidegader", og man kan bese dem på en guidede rundtur.

Videre mod parken passeres nogle store udgravninger, som uden hold i andet end fantasien kaldes "Arkimedes' grav". Tæt på står en meget karakteristisk moderne skulptur, en lidende person der hænger med hovedet nedad. Det er **Prometeus**. Zeus har drevet en pæl igennem ham, og nu venter han bare på det daglige besøg af en ørn, der vil hakke i hans lever.

PARCO ARCHEOLOGICO

Den arkæologiske park afspejler byens græske storhedstid på godt og ondt. Hovedattraktionen er det græske halvmåneformede teater fra 300-tallet f.kr. Det ligger nærmest i en dalsænkning, og tilskuers-pladserne breder sig op ad højen. I alt kunne her være 15.000 tilskuere. På plateauet over tilskuerne er der en ældgammel kilde og en fantastisk udsigt over byen.

Her spilles i sæsonen klassisk græsk teater.

Lige op ad teatret ligger stenbruddene. Her har arbejdet de utallige slaver, som de græsk-siracuanske diktatorer gennem århundrederne bragte til byen. Nogle steder er der brudt sten ned i 50 meters dybde, og området er fyldt med små indhak, grotter og forsænkninger. Den største grotte kaldes Øret på grund af formen på indgangen, og det kulsorte indre giver fornemmelse af at man er ved indgangen til Helvede.

Resten af stenbruddene er siden slavetiden blevet forvandlet til et lille paradis, en række små oaser med citron- og appelsintræer, bambus, kaktus, pinjer, mandel- og abrikostræer, nerier og elefant-græs.

Også romerne har været her, og de har efterladt sig et **amfiteater** i kanten af parken, et af Italiens ældste, men ikke så velbevaret.

Til overflod kan man spise rigtig godt lige op ad parken.

